képzőművészet

ÍZELÍTŐ A MEZŐSÉG SZÍNEIBŐL

Péter Beáta

A táborokban készült munkák egy részét vándorkiállításokon mutatják be a közönségnek

Olyan szép ez a vidék, hogy megérdemel egy művésztábort – vélte a néhai Molnár Dénes grafikusművész, és 1999-ben létrehozta Mezőpanitban az első művésztábort. Azóta öt is működik a Mezőségen, ezeket a Maros Mezőségi Művésztelep fogja össze.

A csittszentiváni, mezőbándi, mezőbergenyei, mezőmadarasi és mezőpaniti alkotótáborok összefogásával alakult 2009-ben a Maros Mezőségi Művésztelep azzal a céllal, hogy bemutassák, népszerűsítsék a helyi értékeket és a környéket a képzőművészet segítségével.

Mezőségi viselet

Az első tábort 1999-ben tartották Mezőpanitban, Molnár Dénes grafikusművész kezdeményezésére. 2002-ben Czirjék Lajos szervezésében nyitotta meg kapuit a Mezőmadarasi Képzőművészeti Alkotótábor és a Csittszentiváni Faragó- és Kézművestábor gyerekek és fiatalok számára, ez utóbbi Székely Lajos irányításával működik. A következő évben Ősz P. Zoltán segítségével beindult a Mezőbergenyei Képzőművészeti Tábor. Az ötödik 2008 óta működik, a Mezőbándi Egerházi Képíró János Alkotótábort Lukácsi Szilamér református lelkipásztor vezeti. A táborokba évente 15-25 képzőművészt hívnak Romániából és határon túlról, akiknek munkáit bemutatják a helyi közösségnek, és amelyekkel vándorkiállításokat szerveznek.

Bemutatni a vidéket

Ezúttal Csíkszeredában, Kézdivásárhelyen és Marosvásárhelyen mutattak be válogatást az idei táborokban készült munkákból. „Marosvásárhely mellett vagyunk, a Mezőség szélén, amelyet úgy is neveznek, hogy székely Mezőség. Ez valamikor része volt Marosszéknek, itt még nagyobbrészt magyarlakta falvak találhatók. Úgy látszik, annak idején, 1999-ben jó indítás volt a mezőpaniti alkotótábor, mert ragadós volt a példa, és rá két-három évre beindult a többi tábor is. Ezek különálló rendezvények voltak, külön szervezőgárdával, de jött az ötlet, hogy össze kéne fogjunk, hiszen egy vidéket képviselünk, egy dolgot akarunk: a képzőművészeten keresztül bemutatni ezt a vidéket. Így született meg ezelőtt tíz éve a Maros Mezőségi Művésztelep”– emlékezik vissza Czirjék Lajos, a művésztelep szervezője.

Elmondta, Csittszentivánon ifjúsági táborokat tartanak, mintegy száz gyerek táborozik ott évente egy hétig, és sajátítja el a fafaragást, szövést, ostorfonást, agyagozást stb. A többi alkotótábor felnőtteknek szól. A tíz év alatt több mint száz alkotó fordult meg például a mezőmadarasi alkotótáborban, de sok visszatérő művész is van. Például a csíkszeredai Zsigmond Márton mind a négy alkotótáborban jelen volt és dolgozott.

Meglelni a hazavezető utat

„A tábori élet egyéni lehetőség, megnyilvánul benne a közösségi szervezőerő, de a vezetőerő is, mert talán a jó pásztorokban, az olyanokban, mint Czirjék Lajos, vagyunk a legszegényebbek, aki nagyon tud alkalmazkodni minden igényhez, és alázatosan áll a helyén” – fogalmazott Zsigmond Márton. Hozzátette, motívumot bárhol lehet találni, de ahhoz, hogy megleljük a hazavezető utat, az otthon értékét, sokszor el kell menni. A művészember ilyenkor összehasonlításban látja a gondolatokat, fogalmakat és a valóságot. „Engem a tábor sok mindenben kiegészít, kikapcsol abból az egyéni menetből, amiben vagyok. Én a realisztikus és az elvontabb festményeim közötti átjárhatóságot ott találom meg.”

Nem hiábavaló a harc

Molnár D. Dénes képzőművész kifejtette, amikor ’99-ben az édesapja elindította a mezőpaniti alkotótábort, a Mezőségen egyáltalán nem volt ilyen jellegű művésztelep. Maros megyében az első alkotótábort a hetvenes években hozták létre, de Nagy Pál halála után az meg is szűnt. „Azt mondta édesapám, olyan szép ez a vidék, hogy megérdemel egy művésztábort. A vidék fogta meg először, de persze ebben benne voltak az emberek, a hagyományok, a népi örökség, és eleitől fogva erre fókuszált az alkotása. Az alkotók ezt próbálták megmenteni, érezték, hogy a rohamos változással ez a vidék is átalakul, és ezzel a művészi értékek is nagymértékben veszélyeztetetté válnak. A falu nagyon gyorsan átalakult. Új autók, nagy házak jelentek meg, és az értékek – székely kapuk, hagyományos porták, gémes kutak – lassan elenyésztek. De nem úgy kell értelmezni ezt, mint egy néprajzi felmérést, hanem mint egy inspirációs forrást.”

Úgy véli, a hely szelleme teszi hitelessé az alkotásokat, és ezúttal is egy sokszínű, gazdag anyag állt össze a kiállításra. „Bennünk azt az érzetet kelti, hogy nem hiábavaló az alkotás, a harc. Mert ez egy harc az esztétikáért, a szépségért, a hagyományért, az értékért” – hangsúlyozta.

vers

Lőrincz P. Gabriella

Karrier

Megszokod az asszony szemén a ráncot
A kislány hajfürtjeit
A fiúgyermeket, az apahiányt
Az anyátlanságot is
Az árvaság előtt meghajolsz
De megszokod a penészt a falon
A rozsdás csaptelepet
Az almában a férget, a pókon a keresztet
A kutyán a bolhát
Akaratod emléke büszkére dagasztja kebledet
Múltnak nevezed el
Olyan ez, mint a halál

Hiszekegy

Fát nézni olyan,
Mint eggyel szorozni,
Az ember magával szembesül,
Semmi akarat nincs
A gyümölcstermésben,
Ahogy az árnyékban és
Az avarban sincs.
Nem tehet róla a fa,
Hogy az ablakom előtt élve
Hozzám nőtt.

Nem feszegetném,
Hogy az Úristen
Oszt-e vagy szoroz,
De használja a nullát...

Egy szekrényben ülünk
Meztelenül.
Kényelmetlen és kemény,
Moccanni sincs hely,
De nem ellenkezünk,
Ahogyan a fa sem teszi,
Ha fűrészelni kezdik...

Nem a fa szándéka
A lomb.
Egyedül az Istené.

Ha kisült már

Dobozbazárt kiskirály,
Te jól csomagolt,
Fenyő, fahéj, almaillatú,
Szüless meg!
Elkészülsz, műanyag leszel,
Újabb porfogó.
Jézuskaságban maradsz,
Fel ne nőj!
Ha megteszed, megöllek,
Sonkaillatod lesz,
Hozsánna, Immánuel!
Felnőttél, Te makacs!
Falra kerülsz.
Megváltó Krisztus
Feszülj meg!

Siklódi viselet